

УДК 338.45

Встановлення обґрунтованої оцінки об'єктів інтелектуальної власності у фармації / В.М. Тіманюк // Вісник НТУ «ХП». Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Х.: НТУ «ХП». – 2013. - № 66 (1039). С. 66–706
Бібліогр.: 6 назв.

В статье рассмотрены методы оценки объектов интеллектуальной собственности (ОИС) в фармации в зависимости от видов ОИС, степени их охраны и жизненного цикла инновационного проекта; приведена характеристика рисков, которые учитываются при обосновании ставок дисконтирования используемых при оценки ОИВ.

Ключевые слова: интеллектуальная собственность в фармации; коммерциализация ИС; оценка ОИС в фармации.

In the article the methods of assessment of intellectual property (IP) in pharmacy, depending on the species of the OIP, the degree of protection and the life cycle of an innovation project; the calculations of the economic effect at different stages of the IP.

Keywords: intellectual property in the pharmaceutical; commercialization of IP; assessment of the OIP in the pharmacy.

УДК 330.32

В.В. БЛАГОЙ, канд. екон. наук, доц., Харків

ЕКОЛОГІЧНО СПРЯМОВАНЕ ІНВЕСТИВАННЯ

Розглянуто проблему викликів які постають перед світовою спільнотою у зв'язку з екологічними та енергетичними проблемами. Досліджуються світові тенденції у розвитку інвестування у зелені технології та виробництво. Визначено класифікацію та використання термінології в контексті даної проблематики.

Ключові слова: екологія, інвестиції, зелені технології, економічне зростання, сталий розвиток.

Вступ. Проблема забруднення навколишнього середовища не є новою, але в останні декілька років, разом зі стрімким економічним зростанням деяких країн, ця проблема набула особливо загрозливих масштабів, ці роки відзначалися виникненням численних явищ, які були пов'язані з нестачею продовольства, палива, прісної води, різними фінансовими та економічними негараздами, зростанням вартості енергоносіїв. Світова фінансова криза та її наслідки, багато з яких наразі досі грають значну роль у житті багатьох країн, в тому числі найбільш розвинутих країн світу, які були світовими локомотивами у справі розвитку зелених технологій та їх впровадження, відсунули на другий план багато проблем довкілля. Так, наприклад, у

Німеччині «зелений тариф», пов'язаний з електроенергією, що отримується від сонячних батарей, лідируючого на даний момент джерела відновлюваної енергії, з 2012 року зменшено на 15% порівняно з 2011 роком [1].

Визначення терміну «зелені інвестиції», визначення стандартів для подібного інвестування допоможе світовій спільноті та інвесторам координувати зусилля у подоланні вищезазначених проблем, вчасно та ефективно проводити моніторинг здійснених заходів та визначати їх ефективність.

Аналіз основних досягнень і літератури. Вагомий внесок у дослідження проблематики зелених інвестицій зробили як вітчизняні так і закордонні вчені.

Такі закордонні науковці як Георг Індерст, Чарльз Камінкер та Ф. Стюарт зробили спробу [2] систематизувати існуючу інформацію щодо зеленого інвестування, існуючих підходів та визначень. Їх дослідження охоплює досить велике коло питань, з якими стикаються країни з розвинутими ринками та демократичними системами, зокрема країни ОЕСР.

Значний внесок у дослідження зеленого інвестування та систематизацію існуючих знань внесли вітчизняні вчені С. Харічков та Н. Андрєєва [3, 4], які провели аналіз та систематизацію заходів, які приймаються у різних країнах світу, що спрямовані на вирішення екологічних проблем та стимуляцію розвитку зелених секторів економіки відповідних країн.

Мета статті. Дослідити сутність поняття «зелені інвестиції», сучасний їх стан та перспективи.

Постановка проблеми. На теперішній момент не існує єдиного визначення, щодо того що саме вважати зеленими інвестиціями, як класифікувати ти чи інших їх види. Існують лише узагальнені визначення, між якими навіть можуть виникати суперечки, що може призвести до викривлення даних та результатів статистичних та дослідницьких матеріалів.

Матеріали досліджень. Основною рушійною силою для визначення терміну «зелені інвестиції» є підтримка надання переваг для цільових інвестицій. Ясність визначення терміну, та стандартів, який він окреслює, робить розміщення інвестиційного капіталу більш ймовірним, допомагаючи прискорити бажане зростання у певних галузях економіки [2].

Так, багато дослідників дійшли загальної згоди, що виробництво енергії з відновлюваних джерел – це «зелена» діяльність, включаючи вітрову, сонячну, гідро, енергію отриману з біомаси, геотермальну та енергію океану. Вони складають основну частину сектору енергії, яку отримують з відновлюваних джерел. Але немає згоди стовно деяких сфер, наприклад, використання водню та відходів, оскільки вони зазвичай є продуктом галузей

промисловості, які самі роблять великий внесок до викидів парникових газів та забруднення навколишнього середовища та також можуть варіюватися від країни до країни та від інвестора до інвестора. [2].

Отже маючи досить широке поле для визначення терміну «зелені інвестиції», перш за все можна визначити, що до цього сектору інвестування беззаперечно відносяться усі технології та підприємства, що спрямовані на виробництво енергії з відновлюваних джерел, та не спричиняють негативних зовнішніх ефектів, таких як викиди вуглецю, забруднення довкілля побічними продуктами виробництва та ін. Але також існує багато спірних питань стосовно тих чи інших виробництв та технологій, які можуть не відповідати тим чи іншим критеріям «зеленості», та також можуть варіюватися від країни до країни та від інвестора до інвестора.

Мотиви для здійснення зеленого інвестування можуть бути як фінансовими, як і при здійсненні «звичайних» інвестицій, так і такі причини як репутація компанії-інвестора, наприклад тиск, який здійснюється ЗМІ, політиками або громадськістю. Іншою можливою мотивацією для здійснення зеленого інвестування є відповідальність перед планетою та суспільством. До зменшення довгострокових ризиків також можна віднести такі заходи як зменшення викидів парникових газів, зменшення забруднення водних ресурсів та ін., що, у перспективі, може мати негативні наслідки саме на процес виробництва та діяльності підприємства.

Показовим може бути проведений у 2010 році французькою бізнес-школою EDHEC, опит 97 європейських інвесторів у яких знаходиться більш ніж 300 мільярдів євро активів. Для 86% опитаних захист навколишнього середовища є інвестиційною темою, 62% інвесторів інвестують у різноманітні «зелені» сектори, а 21% спеціалізується на певному секторі «зеленої» економіки.

Домінуючою мотивацією для здійснення зелених інвестицій виявилася відповідальність перед планетою та суспільством – 81%, але 48% інвесторів також назвали ринкові мотиви [2].

Перехід до «зеленої економіки», а отже впровадження різноманітних «зелених» технологій та підприємств, знайшов позитивний відгук в урядах багатьох країн світу. У рамках знаходження шляхів переходу до такої моделі економіки, подолання існуючих проблем, 20-22 червня 2012 року відбулася Конференція Організації Об'єднаних Націй з питань сталого розвитку. Метою цієї конференції було знаходження методів вирішення таких глобальних проблем у сфері сталого розвитку як перехід до більш безпечної для екології економіки з приділенням особливої уваги викоріненню злиденності, захисту океанів від відлову риби, знищення морських екосистем

та негативного впливу зміни клімату, більш широкому використанню відновлюваних джерел енергії, що дозволить суттєво зменшити викиди вуглецю та масштаби забруднення навколишнього середовища всередині та ззовні приміщень, одночасно сприяючи економічному зростанню, та ін. [5].

Не дивлячись на певні проблеми, які неминуче виникають під час проведення заходів подібного рівня, підсумковий документ цієї конференції визначає багато важливих цілей та перспектив у розвитку зеленої економіки. У підсумку було прийнято рішення про запуск процесу розробки Цілей сталого розвитку, також учасники конференції закликали Статистичне управління ООН розробити нові індикатори сталого розвитку, які б доповнили показник ВВП, а також домовилися розширити членство в раді Програми ООН з довкілля (ЮНЕП), але країнам не вдалося прийняти рішення по захисту біорізноманіття у міжнародних водах.

Питання про впровадження екологічних (зелених) інвестицій в Україні, на державному рівні, покладено на Національне Агентство з екологічних інвестицій (Постанова Кабінету Міністрів України від 04.06.2007 № 612) [6].

Головними завданнями агентства є:

- реалізація державної політики у сфері регулювання негативного антропогенного впливу на зміну клімату та адаптації до його змін, а також внесення пропозицій щодо її формування;
- виконання в межах компетенції вимог Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату та Кіотського протоколу до неї;
- створення та забезпечення функціонування національної системи обігу та торгівлі вуглецевими одиницями;
- провадження міжнародної діяльності за Рамковою конвенцією Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату та Кіотським протоколом до неї [7].

Висновки. У результаті проведеного дослідження, можна зробити висновок, що екологічна тематика є однією з основних для світової спільноти. І хоча ця тема зараз дещо затьмарена борговою кризою ЄС та негараздами з економікою США, світові лідери приймають багато важливих кроків задля подолання екологічних проблем, та становлення на шлях сталого «зеленого» розвитку. Найбільш обнадійливою виглядає Енергетична програма Президента США, Барака Обами. В ній особливо підкреслюється важливість зменшення викидів парникових газів, збільшення отримання електроенергії з відновлюваних джерел (з 10 відсотків у 2012 році, до 25 відсотків у 2025 році) та ін. [8]. Нажаль, Україна поки що виглядає аутсайдером у справі впровадження «зеленої» економіки, держава докладає до цієї справи замало зусиль, а ті які докладаються, майже нівелюються через

бюрократизм та корупцію. Отже єдина надія на «озеленення» української економіки – це приватний бізнес та його відповідальність перед суспільством.

Список літератури: 1. German 2012 PV Feed-in Tariff Reduction Minus 15%. German Energy Blog [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://www.germanenergyblog.de/?p=7640> – Назва з екрана 2. Inderst, G. Defining and Measuring Green Investments: Implications for Institutional Investors. Asset Allocations / Inderst, G., Kaminker, Ch., Stewart, F. // OECD Working Papers on Finance, Insurance and Private Pensions. OECD Publishing. – 2012. – No.24 – 55р 3. Харічков С.К. «Зелені інвестиції» як каталізатор переходу до нового курсу розвитку економіки: міжнародні орієнтири і перспективи впровадження. / С. Харічков, Н. Андрєєва // Економіст. – 2010. – №12. – 21с 4. Харічков С.К. Екологічне чисте виробництво: інституціональні передумови, шляхи та механізми їх активізації в Україні / С. К. Харічков, Н.М. Андрєєва // Економіст. — 2010. — №10. — С. 25-29 5. Конференція організації Об'єднаних Націй по устійчивому розвитку «Ріо+20» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://www.un.org/ru/ecosoc/about/uncsd-rio.shtml> – Назва з екрана 6. Постанова Кабінету Міністрів України № 612 від 4 квітня 2007р "Про утворення Національного агентства екологічних інвестицій України" [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://www.seia.gov.ua/seia/control/main/uk/publish/article/628397> – Назва з екрана 7. Про Державне агентство екологічних інвестицій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://www.seia.gov.ua/seia/control/main/uk/publish/article/627786> – Назва з екрана 8. Summary of Obama's Energy Policy [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : <http://www.spaceenergy.com/announcements/summary-of-obamas-energy-policy> – Назва з екрана.

Надійшла до редколегії 16.10.2013

УДК 330.32

Екологічно спрямоване інвестування /В.В. Благой// Вісник НТУ „ХПІ”. Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Х.: НТУ „ХПІ”. - 2013. - № 66 (1039) - С.71-75. Бібліогр.: 8 назв.

Рассмотрена проблема вызовов стоящих перед мировым сообществом в связи с экологическими и энергетическими проблемами. Исследуются мировые тенденции в развитии инвестирования в зеленые технологии и производство. Определены классификации и использования терминологии в контексте данной проблематики.

Ключевые слова: экология, инвестиции, зеленые технологии, экономический рост, устойчивое развитие.

The problem of the challenges facing the international community in relation to environmental and energy problems. We study the global trends in the development of investment in green technology and manufacturing. Determined the classification and use of terminology in the field of this subject.

Keywords: environment, investment, green technology, economic growth and sustainable development.